

Cleveland'ska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 5.

CLEVELAND, O. WEDNESDAY, JANUARY 10, 1917.

LETTO X. — VOL. X.

Issued three times a week.
Official Organ of 85 Slove-
nian Societies and Organiza-
tions.

Bazar v korist zaveznikov in Sto- vanov se priredi v Clevelandu.

Predpriprave za ogromen bazar vseh slovanskih narodnosti v Clevelandu, so v polnem teknu. 400 delavcev in delavk je sedaj prirereje vse potrebo za ta bazar, ki se bo pričel 11. marca v Češki narodni dvorani. Sodelovanje so objubile vse stranke brez izjeme; katoličani, liberalci in socijalisti. Vladal bo popolen sporazum med mišljenji posameznih, ko se bo šlo za veliko stvar. Pričakuje se, da se bo dobilo najmanj \$20,000 čistega od bazarja, bo bo trajal osem dni. Vsak dan v bazarju bo poznan pod drugim imenom. Prvi dan bo "zavezniški dan". Vsi dohodki tega dneva gredo za Rudeči Kriz zaveznikov. Drugi dan bo "Češki dan". Na programu je nadalje "Jugoslovanski dan, Slovaški dan, Poljski dan", itd. Trgovska zbornica je dala svoje priznanje in pomoč nameravanemu bazarju. 2 tisoč dolarjev je že naprej nabranega za bazar. Čisti dohodek bazarja je namenjen za boj za svobodo slovanskih narodov, ki zdihajo v avstrijski sužnosti. Na razstavi v bazarju bo mnogo strojnih pušč, topov, vojnega materijala in drugih zanimivosti iz fronte zaveznikov, kakor tudi lepa dela slovanskih ujetnikov, ki Rusiji, Angliji in Franciji.

Područni večeri za one, ki hočejo postati državljanji, se pričnejo v pondeljek 15. januarja v Grdinovi dorani ob pol osmih zvečer. Pouk se vrši le, če se oglaši dovolj veliko število učencev. Vzemite si to naznanilo naznanje, da ne bo nepotrebne vpraševanja, kje, kdaj in kako se šola vrši. List je za to, da se enake stvari naznani.

James M. Garfield, sin umorjenega predsednika Z. D. James A. Garfielda, in vojni tajnik za časa Rooseveltovega predsedništva, je naznani policiji v torek, da so mu tatuvi odnesli \$10,000 v gotovini in zlatnini iz hiše v pondeljek.

Med novicami v zadnji številki lista je bil napačno poročan račun Nar. Doma. Pisano je bilo, da znaša blagajna Doma z dne 31. dec. 1916 \$7414.73, pravilno pa bi moralo biti \$7914.73 in obresti je bilo pripisanih \$94.70, ne pa \$9470, kakor je bilo sporočeno.

Slovenska mesarja Novak brata na 1423 E. 55th St. sta vzela te dni od direktorija opeke, ki jih bodeta dajala odjemalec. To je sedaj drugi mesec v naselbi, ki ima opeke v zalogi. Rojakom toplo priporočamo to podjetje, posebno društvo, ki prinašajo veselice, da vse možno izključno pri takih mesarih, ki imajo opeke v zalogi.

Jos. Pintar, član dr. Žumberk je na Silvestrov večer nabrał pri veselju omizju pri rojaku Ubic sivo \$3.00 za Narodni Dom. Naše sožalje staršem!

Velika zmaga suhe stranke.

Večer nabrał pri rojaku Alojziju Rusu v Lakewood, O. svoto \$6.00 za Nar. Dom. Tem potom se izreka obema nabiralcem kakor tudi davoralcem za prispevke za narodno stavbo iskrena zahvala.

Komisar za cestno železnico, Fielder Sanders, na merava upeljati električne vlake za Lakewood in East Cleveland. Iz square bi se prišlo v 15 minutah v Lakewood ali East Cleveland. Vozilo bi se po tiru Nickel Plate železnice, vožnja bi veljala 5 centov in bi se izplačala. Mestna zbornica se bo pečala s tem vprašanjem pri prihodnji seji.

V pondeljek zvečer se je vnelo v pritličju Kavšekove veletrgovine radi preveč zakurjene peči. Nastalo je mnogo dima, toda priklica na požarna brama je kmalu ogenj zadušila. Škoda na blagu v pritličju je precejšna.

Mesto Cleveland ima pravico znižati ceno naravnemu plinu, tako se je izjavila vrhovna sodnija Zjed. držav. Mesto Newark, O. je odločila, da ima družba naravnega plina dovolj 18c za 1000 kubičnih čevljev plina, toda kompanija se je pritožila in tožila zgubila. Družba, ki prodaja v Clevelandu naravnega plina, mora v treh letih prenehati poslovati v Clevelandu, razven če ne doleti take cene za naravnega plina kot bo določila mestna zbornica. Pričakovati je, da se bo cena plina znižala za eno tretino, od 30 na 20 centov za 1000 kubičnih čevljev.

V policijski celici glavne policijske postaje je umrl v pondeljek ponoči Konrad Adelsberger iz 609 St. Clair Ave. Pričel je ga v tako nezavestnega radi pljavnosti v policijsko poslopje, da je koroner izjavil, da je umrl radi "pijanosti."

D. Lauenberg je tat. Toda ne tat zlatnine, denarja in drugega mamona, ampak tat jajcev, ki so v teh časih tako draga. Prišel je v trgovino D. Davisa na Huron Rd. in odnesel 23 ducatov jajec, \$200.00 v gotovini pa je pustil mirno ležati.

V družini John Nosse, na 1133 E. 60th St. se je v torki zvečer pripetila zlostna nesreča. Mati je šla proti večeru v mesnicó, da kupi meso za večerjo, med pa je mala Nosedova hčerka Julija, 6 let stara, prizgal plin pri peči in hotela pogretni nekaj jedi, ko se ji vname krilo in hipoma je bila vsa v plamenu. Njen bratec, 9 letni Johnnie je slišal krik in je prišel za blazino ter skušal zadušiti plamen, toda bilo mu je nemogoče. Dekle je strašno kričalo, ko je bilo vse v ognju. Sosedje, ki so slišali krik, so prihiteli in jo zavili v blanket, toda bilo je prepozno. Dobila je take opeklime, da je uro pozneje umrla v St. Clair bolnišnici.

New York, 9. jan. Danes je bilo tukaj kaznovanih 11 gostilničarjev, ki so imeli odprtje gostilne ob nedeljah. Vsak gostilničar je moral plačati takoj \$1800 in poleg tega še \$76 za sodne izdatke. Vsak gostilničar je bil obtožen, da je prodal koza rec pive v nedeljo. Vse kazni skupaj znašajo nad \$20,000. Država in mesto si bodejo razdeliti to denar, katerega plačajo gostilničarji.

Rusi zmagujejo pri Rigi

Južno od Rige so Rusi vzeli Nemcem mnogo topov in ujetnikov. Nove ruske rezerve 8 milijonov mož, so na potu na fronto. Mackensen ima hude boje v severni Rumuniji.

Rusi zmagovalci pri Rigi. Petrograd, 9. jan. Ruska ofenziva južno in zapadno od Rige se nadaljuje kljub vsem poskusom Nemcev, da ustavijo Ruse pri prodirjanju. Novi strelni jarki nemške armade so bili osvojeni od Rusov, poleg tega pa so Rusi dobili mnogo bojnega plena od Nemcev. V tridnevni bitki, ki je trajala med Rusi in Nemci so Rusi zaplenili Nemcem 16 topov, 37 strojnih pušč in dobili so 800 nemških ujetnikov.

Nemška ofenziva odbita. V Volyniji, pri mestu Novo Selski in v Galiciji bližu Zborova, so skupne avstro-nemške cete začele z večjo ofenzivo proti ruskim četam, toda po kratkem boju so bili Nemci in Avstriji odbiti. Nemški generalni štab je bil mnenja, da imajo Rusi tukaj manj zavarovanega fronta in so z vso silo napadli Ruse v mnenju, da prebijajo njih fronto in jih vrzejo več milij nazaj. Nemci pa so izjavili, da je postava veljavna. Vrhovni sodnik White se je izjavil: Vsemogučna oblast vlade nad opojno pijačo je sedaj rešena. Kongres s postavo ni nameval, da bi zabranil uživanje opojne pijače posameznikom, pač pa je bila postava znamenja le, da enkrat za vselej odloči in zabrani kršitev postav glede pijače v suhih državah.

Konferenca zaveznikov v Rimu. Pariz, 9. jan. Dasi ni nobenega uradnega poročila iz danega o skriveni konferenci zaveznikovih ministrov in generalov, ki se je vrnila pretekli teden v Rimu, vendor se neuradno poroča, da je konferenca zaveznikov v Rimu mnogo koristila. Francoski ministarski predsednik Briand se je izjavil: Naš obisk v Rimu je bilo tako pravočasen in koristen. Od zadnje konference je nastalo mnogo manjših nesporazumov med zavezniki in napsotniki so trdili, da se zavezniki ne razumejo. Vse to se je sedaj odpravilo, vsi nesporenji poravnali, in zavezniki danes bolj skupaj drže kot prej. In uspehov konference pa je treba počakati, in ko se prikazejo, bo svet lahko sodil.

Napredok laške armade. Rim, 9. jan. Laški vojni urad je izdal sledenje uradno naznanilo: Na celi fronti smo streljali včeraj ves dan topovi. Na kraški planoti, pri hribu No. 208, smo iznenadili sovražnika, ga napadli in potisnili iz njegovih postojank 500 sežnjev nazaj. 150 Avstrijev je bilo ujetih.

Ogromne ruske rezerve. London, 9. jan. V Petrogradu se je včeraj vršil shod političnih uradnikov ter članov mestnih lig pod predsedstvom generala Abushkina. Pri zborovanju je govoril general Aleksandrov, član armadne komisije, ki je dejal: Edino priliko, ki jo ima Nemčija za zmago je v tem, če pade Rusija. Naša nova armada ima tri možnosti v rezervi za vsakega moža v strelnih jarkih. Nad osem milijonov mož novih ruskih

Južno ameriške republike in ameriško vojaštvvo v Meksiki

Washington, 9. jan. Vse večje in bolj upljivne južno ameriške republike se popolnoma strinjajo z vladom generala Carranza v Meksiki, da morajo Zjed. države nemudoma odpoklicati svojo armado iz Meksika. Argentine Chile in Brazilijo so naznane Carranzi, da ga bodo podpirale v njegovem prizadevanju, da Zjed. države odpoklicijo cete iz Meksika. To je dogral tudi predsednik Wilson, ki je tako previden, da ne razzali kakve južno ameriške republike Brazilski in argentinski poslaniki sta se oglašila pri Wilsonu, da poizvesta, kako politiko namerava ameri-

kanska vlada podvzeti na pram Meksiki. Vlade južnih republik so mnenja, da je treba dati meksikanski vladni priliku, da se razvije in oživi, predno more kakva druga sila poslati armado v Meksiko za posredovanje.

El Paso, Tex., 9. jan. Mesta Parral in Chihuahua so zopet v oblasti generala Carranza kot se poroča sem. Čete bandita Ville so zbežale pred Carranzovo armado v gorovje. 100 železniških vozov so Carranzove čete zajele Villistom. 400 Villovih banditov je bilo zajetih.

Rev. Sunday prodaja peklo za ameriške dolarje. New York, 9. jan. Konečno se je vendar oglasil človek, ki je povedal v obraz ljudi iz pekla" moramo očiniti iz dveh pogledov: prvič za "rešitev duš" in drugič, koliko je vredno. Agitacija za rešitev duš kot jih rešuje Rev. Sunday prihaja iz osrednjega zapada, kjer je tudi Sunday dom. Sunday nikjer

digo v svoji cerkvi: "Spreobračanje duš" in "rešitev ljudij iz pekla" moramo očiniti iz dveh pogledov: prvič za "rešitev duš" in drugič, koliko je vredno. Agitacija za rešitev duš kot jih rešuje Rev. Sunday prihaja iz osrednjega zapada, kjer je tudi Sunday dom. Sunday nikjer

Fochami v nemških rokah. Rusko-rumunska armada se je umaknila iz Fochami, toda ne prej, dokler niso Nemci zavzeli zadnje utrdbe. Rusi so se strahovito južno borili ob tej važni postojanki. Nemci sedaj napredujejo proti Marashesti in Tekuci.

Na francoskem bojišču. London, 9. jan. Pri Meauxmont-Hamel je prišlo včeraj do manjše praske, tekom katere so angleške cete zajele 56 vojakov nemške armade. Nemci so tekom dneva streljali z velikimi topovi, toda so bili konečno prisiljeni k molku. Južno od Armentieres so angleške cete zasedle nekaj nemških strelnih jarkov in zajele 19 nemških vojakov. Pri Wytschate so Nemci nekaj ur silovito streljali na naše postojanke, potem pa je njih infanterija naskočila naše strelne jarke, toda po kratkem boju so bili Nemci popolnoma odbiti in so morali bežati z velikimi zgubami.

Newyorčani svoto \$120,000. Za to svoto bo skušal Sunday oteti vse duše hudiču in jih pripeljati v nebesa. Sedaj se je pa oglašil Dr. Felix Adler, predsednik družbe za etično kulturo. Dr. Adler se je izjavil, da je sramota za New York, da pride v mesto "Rev." Sunday, da zmeša ljudem pamet o peku.

London, 9. jan. Pri Meauxmont-Hamel je prišlo včeraj do manjše praske, tekom katere so angleške cete zajele 56 vojakov nemške armade. Nemci so tekom dneva streljali z velikimi topovi, toda so bili konečno prisiljeni k molku. Južno od Armentieres so angleške cete zasedle nekaj nemških strelnih jarkov in zajele 19 nemških vojakov. Pri Wytschate so Nemci nekaj ur silovito streljali na naše postojanke, potem pa je njih infanterija naskočila naše strelne jarke, toda po kratkem boju so bili Nemci popolnoma odbiti in so morali bežati z velikimi zgubami.

Rusko uradno poročilo. Petrograd, 9. jan. V Oiutz dolini, v Rumuniji smo presestili avstrijsko taborišče, pognali Avstrije v beg in dobili mnogo ujetnikov. Pri Kasino reki so bili Nemci odbiti. Nemci so uprizorili silovit napad na naše in rumunske postojanke pri Pečeschi, toda so bili prisiljeni od naših strojnih pušč, da se umaknejo. Blizu Foschami smo se moralni radi silovito strinjati z nemškim pritiskom umakniti.

Dunaj, 9. jan. Tu je prišlo čim plačujejo ljudje za okna 4000 kron, da vidijo slavnostno parado nove cesarice, siromaki ne morejo dobiti za deset krov funt masti, docim kraljevi dvor porabi na dan 6000 jajec, nisem videl jaz, ki to pišem, jajca že poldrugega leta.

—Kdor do 12. jan. ne dobi nove licence za svoj avtomobil, bo kaznovan s \$50, se je izjavil Fred Caley, tajnik klubu avtomobilistov. Ker je nekaj stotin rojakov, ki imajo avtomobile, so torej povzvani, da se hitro odlodijo in dobijo nove "tags", da nide kazni.

Boji za živež na Dunaju. Ženske ropajo po trgovinah. London, 9. jan. Danes je bilo slišal, da vidijo slavnostno parado nove cesarice, siromaki ne morejo dobiti za deset krov funt masti, docim kraljevi dvor porabi na dan 6000 jajec, nisem videl jaz, ki to pišem, jajca že poldrugega leta.

—Kdor do 12. jan. ne dobi nove licence za svoj avtomobil, bo kaznovan s \$50, se je izjavil Fred Caley, tajnik klubu avtomobilistov. Ker je nekaj stotin rojakov, ki imajo avtomobile, so torej povzvani, da se hitro odlodijo in dobijo nove "tags", da nide kazni.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Cle'v'd. po pošti \$4.00

Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 3c

Tov. plesa, dovolj je dobar za ne posla na "Clevelandsko Ameriko".

1110 ST. CLAIR AVE. N. R. CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUT. PRINCETON 109

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 5. Wednesday Jan. 10, 1917

Papež misli združiti kristijane.

Ze kmalu potem, ko je Konstantin Veliki leta 311 po Kr. premagal zadnjo pogansko armado, in je oklical kristijansko (katoliško), vero po celem rimskem cesarstvu, se je pričel razkol v rimski cerkvi. Versko poglavarstvo se je razdelilo v dva velika dela — v vzhodno in zahodno. Patrijarhi v Carrigradu so si lastili isto moč kot papeži v Rimu, dasi so vsi učili enake nauke in zapovedi. Bila je huda tekma v verski supremaciji, ki je končno pripeljala tako daleč, da so se vzhodni katoličani popolnoma ločili od zahodnih. Tako imamo danes Srbe, Crnogorce, Bulgare, Grke in Ruse v takozvanih "ortodoksnih skupinah", napram katoličanom, ki prebivajo v centralni in zapadni Evropi ter druge po svetu. Ruska ortodokana vera se skoro v ničem ne loči od vere, ki jo učijo rimski papeži. Ruska vera ne priznava papeža za verskega poglavarja, ampak sveti sinod, na čelu katerega je sam ruski car, ki združuje v svoji osebi posvetno in versko nadoblast. Sicer pa sta ruska ali ortodoksa, katolička ali rimska vera popolnoma enaki, razven par malih, nebitvenih razlik.

Po tem cerkvenem razkolu je prišel drugi razkol — protestantizem, katerega je prvi začel učiti Martin Luter, ki je zavrgel mnogo naukov, katere so učili rimski papeži, posebno pa nauke glede odpustkov. Te odpustke so v Luterjevem času prodajali cerkveni knezi za drag denar, in vsak, kdor je mogel plačati, je dobil odpustek, če je zraven opravil še gotove molitve. To je Lutra napotilo, da je ustavnovil novo versko sektu brez odpustkov. Njegovi nauki so se jazko razširili, ko so mu pomagali še razni drugi šismatiki kot Kalvin in dr. Anglia se je le raditega odločila od katoličke vere, ker tedanjii papež ni dovolil tedanjemu angleškemu kralju Henriku VIII., da bi se ločil od svoje zene. Kralj Henrik VIII. je bil namreč poročen z udovo svojega lastnega brata in je zahetval razporoko, česar pa papež ni dovolil. Nato je Hen papež sploh nima ničesar storil VII enostavno izjavil, da voliti, da je sam kralj glavar verskih zadev v Angliji, itd. nakar je papež proklel Henrika VIII. a kralj je zapobil katoličke duhovne iz države. Natov je nastala nova "angličanska" vera. Enako tudi v Nemčiji, Avstriji, Franciji. Radi prepirov med katoličani in protestanti se je začela leta 1618 takozvana "tridesetletna vojna", ki je trajala do leta 1648. Ta vojna je Evropo popolnoma opustošila. Vdeležile so se jo skoro vse evropske države in tudi papež je imel veliko besedo pri premostljivega prehoda. Kaj

njej. Konec je bil, da se protestanti dobili v Franciji, Nemčiji in drugod versko svobodo, a v Avstriji je katalizizem zmagal in se je ohranil le malo protestantov, razven na Ogrskem.

Toliko v predgovor verski šizmi in razkol v Evropi. Te dni je dospela brzojavka iz Rima, da je papež Benedikt XV. imenoval komisijo štirih kardinalov, katerih na loga je iskati pota in sredstva, da se združijo vse kristijanske vere in da se upelje boljši sporazum z anglikanskim vero. To gibanje je že pričel papež Leon XIII. toda Pij X. je zatrl to gibanje, in sedanji papež je zopet ozivil to idejo. Leon XIII. si je mnoho prizadeval, da združi razne verske sekte, toda njegov naslednik Pij X. je vse to ovrgel. Pij X. je bil menjava, da katolička duhovščina sama potrebuje velikih reform in se je z vso silo bojeval proti modernizmu. Toda v tem je imel jako slabe uspehe, kajti napredka časa ne more ovreči nobena posvetna sila.

V poštov pridejo najprv Rusi, potem pa verske sekte v Angliji in Ameriki. Papež je prepričan, da bo ruska civilizacija imela velik upliv na zapadno Evropo po vojni. Zblížanje rimske cerkve z rusko je torej tako velikega pomena za bodočo združinu narodov. Toda glavna podlaga za obravnavne glede zblížanj raznih verskih sekt obvrašanje, ali so cerkveni obredi in ordinancije anglikanske vere veljavni. Papež Leon XIII. je odločil, da niso, toda razne teologične šole so mnjenja, da se glede tega lahko odgovori v pozitivnem smislu. Prijateljstvo anglikanske cerkve se upošteva v Rimu in bo tvorilo podlagu nadaljnemu sporazumu med Rimom in rusko cerkvijo.

Prvi korak, da se razne protestantovske sekte združijo, je naredilo splošno zborovanje zastopnikov angleške-episkopalne cerkve. Šele potem, ko so se duhovni voditelji te verske sekte izjavili za unijo kristjanstva, se je oglasil tudi papež v Rimu. Rusko ortodoksi so to gibanje pozdravili z veseljem. In to zblížanje med ameriško konferenco episkopalov in med ruskimi ortodoksi daje Rimu povod, da je pričel misliti na splošno zblížanje kristjanstva.

Resnica je, da se posamezne vere tako malo ločijo med seboj. Gre se le za vprašanje kdo bo vrhovni poglavar teh ver in sekt. Mi smo mnenja, da tu ne bo prišlo do združenja na podlagi tega, da bi papež v Rimu bil vrhovni poglavar vseh kristijanskih sekrt. Toda poglavar mora biti. In ravno v tem, kdo bo poglavar, pridejo sekte do ne-

ti vera dandanes ni samo privatna in duševna stvar posameznikov, ampak je tudi naprodaj in ima velik upliv v politiki. Posamezni svetni vladarji posameznih držav bodojo že gledali na to, da imajo sami od vere dobiček. Lepa misel je združenje vseh kristijanov, toda dokler se bo vera mešala v politiko, ne pride nikdar do nobenega edinstva.

in Windischgraetzu, da podpiše stvari, ki so mu neznané stvari polne zločinov?

Kateri vladar je storil tako kot Franc Josip, ki je lezel že napol mrzel v grobu, pa je dal, znamenje, da se požene vsa njegova monarhija v kravavi ples, ki je dal znamenje za pričetek splošnega evropskega klanjanja v Aradu in Brescili.

kateri vladar je storil tako kot Franc Josip, ki je lezel že napol mrzel v grobu, pa je dal, znamenje, da se požene vsa njegova monarhija v kravavi ples, ki je dal znamenje za pričetek splošnega evropskega klanjanja v Aradu in Brescili.

Dalje na tretji strani.

SLOVENSKI ODVETNIK

JOHN L. MIHELICH

ATTORNEY AT LAW

902-904 Engineers Bldg.

Začasna podružnica na
5602 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

Franc Jožef v zgodovini.

Henry Wickham Stead, ki je živel kot korespondent "Times" na Dunaju celih deset let, opisuje v svoji monumentalni knjigi "The Habsburg Monarchy" sledče karakteristike starega monarha habsburške rodbine, Franca Josipa:

"Stari monarh je imel navado, da je pustil gotovim narodom v Avstriji, da so se povspeli do gotove moči. Toda pustil jih je pri tej moči sam otoliko časa, dokler je bil prepričan, da služijo njemu, dinastiji. In če je mislil, da postaja tak narod premočan, teda je uporabil ves svoj upliv, da ga je vrgel iz višine, do katere se je povpeljš."

Politika Habsburgovcev je bila pretirani oportunizem, vse se je žrtvovalo samo za dinastijo, za cesarsko rodbino. Nobenega uplivu se ni trpelo, najsibro od strani državnikov, stranke ali naroda, če je bil upliv večji od krone.

Cesar Franc Josip I. je nekoč zavrnil nekaka državnika, kateri mu je bil priporočen kot dober avstrijski patriot. Cesar je dejal: "Pravite, da je dober avstrijski patriot? O tem se ne vpraša. Vprašanje, ali je dober patriot za mene!"

In taka politika cesarjeva je skrajno nemoralno uplivala na vse državne kroge. Tu se ni vladalo v korist Avstrije ampak v korist cesarske rodbine. Če je bilo treba, kaj koristnega narediti, se je vselej vprašalo, ali je to v korist Avstrije ali je v korist cesarja. Cesar in Avstrija sta dve tako različne stvari. Koliko tisoč postav je bilo predlaganih v avstrijskem parlamentu v korist narodov, ki bivajo v Avstriji, toda vse so bile potlačene, ker se je ravnalo po cesarskem smislu. Prijateljstvo anglikanske cerkve se upošteva v Rimu in bo tvorilo podlagu za združenje med rimsko cerkvijo in rusko cerkvijo.

Vsa osebnost Franc Josipa tvori težaven psihologičen problem. Dočim je osebno nesebičen, velikodušen in pravičen, pripravljen popraviti privatno škodo posamezniku, pa je Franc Josip se pokazal kot vladar pogostoma skrajno ciničnega in "ustavnega" do krivice. Medtem, ko je podpiral vso silo in močjo mažarsko politiko napram Rumuncem v Transilvaniji, in napram Slovakinom, se pa na drugi strani niti zmenil koliko trpi hrvatski narod, slovaški in rumunski narod pod ogrskim pritiskom. Njegov sistem vladanja je izval skoro revolucijo v teh krajih. Če so zatirani narodi godrnjali, je imel pripravljeno armado kot glavno oporo svojega prestola."

Drugi zgodovinar, profesor Ernest Denis na pariškem vseučilišču, opisuje vladu Franc Josipa sledče: "Kaj dobrega morete pričakovati od fanta, ki je pri 18 letih poklican na prestol po Schwarzenbergu, Stadionu

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI

Mi predlagamo našboljšo članje po sledečih cenah

Brinjevec, 6 steklenic	\$ 7.00
Brinjevec, 12 steklenic	\$ 12.00
Posamezna steklenica	\$ 1.00
Tropinovec, galon	\$ 22.25, \$2.50, \$2.75 in
6 steklenic	\$ 3.00
12 steklenic	\$ 6.00
Slivovica, galon \$2.75 in	\$ 11.00
Naše slavno znano "66" zganje, 7 let staro,	\$ 1.00
6 steklenic	\$ 6.00
Concord vino, ručec, barrel	\$ 32.00
Concord vino, ručec, pol barrel	\$ 16.00
Po 5 in 10 galonov za galono	\$ 3.00
Posamezna galona	\$ 1.00
Bejo vino, barrel	\$ 32.00
Bejo vino, pol barrel	\$ 16.00
Za 5 in 10 galonov, za galono	\$ 1.00
Posamezna galona	\$ 1.25

Pričakovati posilite večji denar money order ali tele.

Za posodo so posebne cene in sicer za 3, 4, in 4% grone posode 600 vasek, 5 & 6, in 10 gal. posode po \$1.00 in za 20 gal. \$1.00. Barrelini so zaston.

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY,
6102-6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

ROJAKI, POZOR!

Naznanjam, da je zadnji čas, da plačate davke za prvo polovico 1916 samo do 20. januarja t. l.

Cenjenim svojim djemalcem in prijateljem priporočam, da če ne morete in vam čas ne pripušča, da bi šli sami v mesto, da prinesete k meni tisti listek in denar, in bom jaz plačal, kakor sem druga leta.

Hvala za obilni obisk v letu 1916, enako se priporočam tudi za leta 1917.

Iakreno se priporočam, kadar kupujete hiše, lote ali farme ali če hočete zavarovalno proti ognju, obrnite se na mene. Skušal bom najbolje postreči.

JOHN ZULICH,
1376 Marquette Road,
za Lake Shore banko.

SODNIJSKO ODOBRENO

AMERIŠKI DRŽAVLJAN

USTAVA IN POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA
"CLEVELANDSKA AMERIKA"
6110 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandská Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNIJSKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

stajevanje iz s. strani.
klanja? Ko je leta
nastopil vlad, je bil
gov prestol v nevarnosti.
Nikola I. ruski car, mu pri-
te na pomoč in mu reši pre-
stol. Nikolaj je tedaj potol-
il Nemce, ki so grabili Av-
strijo in zatrl upor med Ma-
jami, ki so se hoteli odcepiti
Avstrije. In kako se je Franc Josip skazal hvaležne-
mu ruskemu carju za njego-
vo pomoč?
Z izdajstvom!

Štiri leta pozneje se je vrila vojna med Turki in Rusi. Franc Josip je igral ves-
tes vojne uloge kukavice s tem, da je zagrozil z vojno
ruskemu carju, v zahvalo,
ker mu je ta rešil prestol.
Konečno se je popolnoma od-
tujil Rusiji, ker je podpiral
revolucijo na Poljskem, v
nadi, da pade tudi za njega
maston kos poljske dežele.
In ke so ga Nemci leta 1866
izrahovito natepli in zmaga-
li v bitki pri Koenigratzu, je
ostal zato lakaj pruskih
kraljev, ki so ga neprestano
hujskali, naj draži Slovane.

On ni nikdar sodil ljudi
drugače kot po njih odnoša-
jih napram svoji osebi. Fran-
Josip je bil prava psiholo-
gična ničia. Da pride radi
napovedi vojne Srbiji do voj-
ne med Nemčijo in Anglijo,
to je bila hipoteza, katere
alabi in maleknostni razum
Franc Josipa ni mogel zapo-
asti. Misil je, da morajo
imeti vsi narodi Evrope enega
Boga, in ta Bog je on sam.
Resnica je, da je Franc Josip
snatal narodne običaje Če-
hov, Poljakov, Hrvatov in
Slovencev kot neke vrste iz-
dajstvo, tativno napram nje-
govemu gospodstvu. Začel je
svojo vlado s tem, da je dal
narodom ustavo, ko ga je pa-
ruaki car rešil nevarnosti, v
kateri se je nahajjal, je pre-
tomil svojo prisego in narod-
om prekljal ustavo. Franc
Josip je vsako leto krivo pri-
segel. Leta 1860 je začel ab-
solutno vladati, drugo leto
pa je uveljavil Schmerlingov
centralizem. Leta 1870 sveča-
no razglasil svojo pravico do
krona sv. Vlaha, da je on
pravi češki kralj in obeta, da
se da kronati v Pragi, toda
že drugi mesec je prelomil
svojo besedo in je poslal nad
Čeho Auersperga, da jih u-
kroti.

Svojemu prvemu ministru
Badeniju je naročil naj na-
nani, da je češki jezik ravno
toliko vreden kot nemški, a
že tretji dan potem prekliče
to odredbo, da ugodi Panger-
manom. Narodom je dal u-
stavo in parlament, potem
je pa uveljavil paragraf 14,
ki pravi, da sme cesar brez
parlamenta vladati.

Franc Josip je izvršil de-
lo, ki mu ga je usoda odloči-
la. Finis Austria. Konec Av-
striji. Bivši minister za zu-
nanja dela Stephen Pichon
pravi o Francu Josipu:

"Potolčen od Nemcov pri
sadowi, izgnan iz Nemčije,
zrtev Bismarcka, začne leta-
ti kot nor okoli Berolina, 22
milijonov Slovanov v njego-
vi državi mu je manj veljalo
kot 11 milijonov Nemcev.
Njegova diplomacija je bila
licemerna, servilna, hinav-
ska, notranja politika Avst-
rije pa reakcionarna, bru-
talna, brez vsakega dosto-
janstva, vse za korist Nem-
cije, vse v škodo Avstrije.

Avstria je postala nekdaj
mogočna, ker se je borila
proti Turkom in proti prote-
stantom. A sedaj se je zvezal
Turki in protestanti, da u-
nici svobodo Slovanov, kato-
likov. Tak je ta "apostol-

ski kralj od milosti božje".
In v sedanji vojni se je toliko
podvrgel Nemčiji, da se na-
zunaj o Avstriji sploh ne go-
voriti več ampak samo o Nem-
cib. Zdi se, da je Avstrija za-
jedno s starim cesarjem za-
spala za večnost. Avstrijsko
notranjo politiko vodi ogrski
parlament, ki zboruje, do-
čim avstrijskemu parlamen-
tu ne pustijo zborovati, av-
strijske vojake in zunanjo
politiko pa vodijo nemški
generalni in diplomati. Avst-
rijski nadvojvode se posilja-
jo iz fronte na fronte, kakor
ukazuje Hindenburg v Be-
rolinu.

In danes gori po celi Ev-
ropi, po celi Evropi se preli-
va kri v morjih radi te za-
grešene politike avstrijske.
Franc Josip ni nikdar pomis-
lil, da ima narod tudi kake
pravice, zato pa je zapustil
na smrtni postelji svojim na-
rodom: kri in ogenj!

Slavni pisec Hugues je na-
pisal v "Matinu" sledče: Franc
Josip je padel v grob, potem,
ko je vse ponesnažil s krvjo:
svoje cesarstvo, dru-
žino, ljubezen, vojno in ko-
nečno samega sebe in svojo
vero.

Stranske razmere na Dunaju.

Geneva, 7. jan. Dunajski
župan dr. Weisskirchner je
zagrozil, da se bo odpovedal
svojemu uradu, če Ogori še
nadalje zadržujejo živiz. Vse
dunajske ječe so nabasane z
otroci in ženskami, ki so kra-
dli živež, ker sicer bi od lako-
te umrli. Dnevno se pripreti
na stotine tatvin, v pekar-
jah, mesnicah in takih trgo-
vinah, kjer prodajajo živež.
Mestne oblasti ne vedo, kam
bi zapirale vse otroke in žen-
ske, ki kradejo, da živijo, ker
če ne bi kradli, bi na cesti po-
cepalni na tla od lakote.

NAZNANOLO.

Tem potom naznanjam, da
še nisem sprejel vseh kole-
darjev, razven 1500, katere
razpošiljam po raznih drž-
avah, ki so mi poslali za nje
denar. Drugih 5500 pričakujem
v kratkem. Radi pomanj-
kanja delavnih sil in radi kri-
ze na železnicah so se tako
dolgo zakasneli, kakor tudi
vse druge stvari. Kakor hit-
ro jih dobim, jih bom sam
razposlal vsem družinam,
razglasil bom v listu in raz-
stavl v oknu. Jamčim, da ga
bo dobila vsaka družina, naj
je blizu ali daleč, ker sem jih
dovolj naročil za vse. Kateri
stanujete bolj oddaljeni se
lahko zglasite vsak čas, tudi
sedaj. Vseeno pa jih bom pos-
lal v Nottingham, Collin-
wood, Newburg in na West
Upam da bodejo cenjeni od-
jemalcim imeli potrpljenje še
nekaj dni.

NADALJE

pa sem pripravljen in zalo-
žen s pohištvo. Agenti, ki
prodajajo blago, že pazijo,
da blaga ne bo nikoli zmanj-
kal vsej za šest mesecev ne-
ali še več. Sprejemajo naro-
čila za 6 mesecev ali za celo
leto naprej, ker se zelo boji-
jo, da bi zmanjkal blago
naj, ali da bi morali pozneje
več zanj plačati. Zatorej se
razume, da karkoli želite,
imamo tudi v zalogi dovolj,
po zmernih cenah, da lahko
zberete. Priporočam se že-
ninom in nevestam za nakup
pohištva, orodja in posode.
Več peči nikjer nimate na iz-
berlo kot v moji prodajalni.
Preproge, linoleum in enake
stvari se vedno potrebujejo.
Vsem priporočam domače
prodajalne.

ANDREW JARC,
1113 E. 61st St.

1917 ŠTEVILKE 1917

za vaš avtomobil se lahko
naročijo pri nas. Električne
peči za garage, na gasolin
ali elektriko, po \$3.00, \$3.50,
\$4.00 in \$5.00. Imamo še ne-
kaj plah in rokavic v zalogi.
Kdor še nima te potrebne
zimske stvari, naj se glasi,
predno jih zmanjka.

NAZNANOLO.

Kupite vaše tires in tubes
sedaj, kajti cena se bo dvig-
nila v kratkem času.

GRDINA & CO.

6127 St. Clair ave.

Prodajalci avtomobilskih in
električnih potrebsčin.

Krasna knjiga za poduk
zastonj.

Mnogo mater je že moralno
poslužiti druge hraje, ker
niso zadostovala materina
prsa za dojenje otroka. Pri
tem morajo matere biti jako
previdne, da ne poskušajo z
različno nezadostno hrano.

Ce ne morete dojiti otroka in
hôčete otroku dati pravo,
zadostno in redilno hrano,
tedaj poglejte na oglas v na-
šem listu "Bordens Eagle

Brand Milk". Ako izrezete
kupon pri tem oglasu in ga
pošljete kakor naslovljeno,
dobite lepo knjigo, 52 strani
veliko, kjer se vam vse raz-
loži, kako je treba otroka
pravilno in na zdravi podla-
gi vzgojevati in rediti. Ured-
ništvo priporoča to slovens-
kim materam.

POZOR!

Spodaj podpisani nazna-
njam javnosti, da nisem od-
govoren za nobena plačila
ali dolgove, narejene po mo-
ji ženi Ivani Turk. (6)

STEFAN TURK,

1105 E. 64th St.

PQZOR

na novo plesno šolo.

Rojakom naznanjam, da
podučujem "A meric in
Dance" v Jos. Birkovi dvo-
rani, 6006 St. Clair ave.
Sprejem vsako sredo in petek.
Sedaj imate priliko, ka-
tereve veseli ples. Vstopnina
\$5.00 za 12 večerov Dame
proste. Se priporočava (5)

J. Škufera, Thos. J. Kirchner.

Kje se nahajata Terezija Pe-
šotnik in Katarina Pavlič
iz Šmartnega pri Kamniku?
Za njiju naslov bi rad zvedel
brat Jakob Pavlič, ruski voj-
ni ujetnik. Naslov: Jakob
Pavlič, Hutor Ternovčina,
Zenkov gorod, Poltavská
gubernija, Russia. (7)

Lepo opremljena mlekarna,
v sredi slovenske naselbine
se proda ali zamenja za hišo.
Vprašajte pri John Kovačič,
1060 E. 61st St. (6)

Vabile in priporočilo.
Spodaj podpisani sloven-
ski krojač uljudno nazna-
njam slovenskemu občinstvu,
da sem dobil nove fine
pomladanske in letne vzorce
za blago za obleke. Vabim
rojake, da si ogledajo te
vzorce, ki so jako krasni. Iz-
berite sedaj blago. Se pripo-
ročam v obilen poset. (6)

ANDREW JARC,

1113 E. 61st St.

Dve čedno opremljeni sobi se
oddajo v najem, s hrano ali
brez, zraven kopališčna soba
1084 E. 64th St. (7)

liče se Slovenec, ki bi rad
šel na farmo, pa nima denar-
ja, da bi kupil farmo. Jaz mu
hočem dati pet akrov zemlje
nadalje dobi seme in moje
konje, da zemljo obdeluje,
dobi hrano in stanovanje od
mene, a on ne plača zato ni-
cesar, pač pa mi samo poma-
ga. Ako hočete posejati bom-
baž na isto zemljo, zaslužite
ahko \$300 brez vsakega stro-
ška. Tudi starejši človek se
sprejme, ker lahko delo opravi.
Pišite takoj na Louis Pov-
še, Moore Okla. R. 2, Box 29

(6)

Naprodaj je dobra pisalna
miza, kakor nova. Nizka ce-
na. Zglasite se pri Grdina &
Co. 6127 St. Clair ave. (x4)

Soba se odda v najem za ena-
ga fanta brez hrane. 1153
Norwood Rd. (5)

Naprodaj je dober avtomobil
za razvajanje blaga. Jako po-
ceni. Vprašajte pri A. Cohn,
5819 St. Clair ave. (6)

Saloon naprodaj, blizu velikih
tovaren. Proda se radi bolezni
v družini. Pišite na Box 99,
Clevelandka Amerika, 6119
St. Clair ave. Cleveland. O. Na
ustnem poizvedbe se ne da
na nobenega pojasnila, ampak le
na pismenu zahtevo. (6)

Delo dobi v officu Slovensko
dekle, ki zna angleško. Vpra-
šajte pri dr. Garber, 6204 St.
Clair ave. (x2)

Pozor Slovenci!

Edini slovenski plumber v
Clevelandu. Svoji k svojim!
NICK DAVIDOVICH,
Plumbing, Gas Fitting, Sewer
Building.

1075 E. 64th St.
Princeton 833 W. (12)

ZAHVALA.

Spodaj podpisani se uljudno
zahvali zavarovalni družbi
Metropolitan Co., kateri so bili
moj oči zavarovani. Dobili smo
poštano plačano, kakor je po-
vedal zastopnik te družbe J.
Perko. In nasvetujemo vsem
rojakom dotednc organizacij
(5) John Jančigari.

Zelo poceni se prodajo dve hiši
zraven nove gostilne Anton
Svet-a na Lorain ave. West
Side. Renta se dobi vsak mesec
\$40. Kateri misli kupiti
vredno in poceni, naj vpraša
tako na 1142 E. 66th St. (5)

Naprodaj je dobro urejena gro-
cerija in prodajalna z mehki-
mi pijačami v sredi slovenske
naselbine. Stanovanje in rent po-
ceni. Proda se radi družinskih
razmer. Vec se pozvi v uredni-
štvu (Fri-Wed. 12)

DELO! DELO!

Stalno delo, zunaj, dobro de-
lo. Dobra plača. The Union

Salt Co. E. 65th St. & New

York Central železnica. St.

Clair kar. (Mon, Fri. Jan. 31)

NAZNANILO.

Clanicam dr. sv. Ane, št. 4
SDZ naznanjam, da sem pu-
stila tajništvo, vse stvari ti-
čoče se tajnice, naj se odslej
vsaka sestra obrne na Mrs.
Mary Modic, 1133 E. 62nd St.

S sestrskim pozdravom
FANNIE TRBEZNICK.

Največji problem za vsako mater

če ne more dobiti otroka, mora
najti hrano, s katero se bo
otrok strinjal, da postane ro-
znat, zdrav in močan.

Bail Borden
EAGLE
BRAND
CONDENSED
MILK
THE ORIGINAL

je izvirno zvoljeno in varno
rabljeno že 60 let in tisočih
mater, ki ne morejo dobiti svo-
jih otrok.

Izrežite ta kupon danes in ga
pošljite na (C. A. Jan. 10.)

Borden's Condensed Milk Co.,
New York, N. Y.

in dobiti zastonj v slovenskem
jeketu navodilo in 52 strani
knjige "Otroško zdravje", ki
vam pove, kake skrbi za
otroka.

Ime.....

Naslov.....

BARVE.

Cenjenemu občinstvu nazna-
njamo, da sedaj imamo zop

Ivan Cankar:

Milan in Milena

Ljubezenska pravljica.

Milan je nikoli ni pogledal naravnost v oči. Tudi kadar mu je bil ponevedoma zasel pogled na bleščečo kruno njenih las, na njene ustnice, njene gole roke, ga je strahoma umaknil. Tesno mu je bilo poleg nje; bil je nerazločen, zelo neprijeten občutek, ki si ga ni mogel razložiti in si ga tudi razlagal: sram ga je bilo zaradi nje same.

"Da hodi tako med ljudmi... s temi ustnicami in s temi rokami!" je pomisil. Spomnil se je na kvante svojih tovarisev in jo pomisil dalje, s pritajenim, grdim nasmehom na ustnih: "Se kaj drugačega naj pokaže, kar vse, da bo pri kraju."

Gospod se je po obedu zleknil v naslanjač, zaspol je težko ter je rekel Milanu:

"Mladi priatelj, bolni ste... da! Preveč se pehate, preveč samujete... takoreč... malo počita, da treba, malo razvedrila... da! In še druge reči... da... ki jih bom povedal svoji ženi... In zvezir nikar čaja ne piže... da!"

Gospod je po obedu najrajsi malo zadremal v naslanjaču zato je bil v lica hudo zaripel in oči, ki so leno motrile Milana, so bile kačne in zaspane.

Milan je zardel, sam ni vedel zakaj; najrajsi bi bil koj pobegnil.

"Čemu da bi ne pič čaja zvezir?" je mirno, komaj rahlo začudeno vpršala gospa in se je poigravača s prsti pred ustnicami.

"Eh, no... pa naj ga piše!" se je debelo nasmehnili gospod in nabreklo trepalnice so mu zlezle v oči:

Gospa je sklenila roke na prsih ter se je zameknila v steno s tistim trdim, murnim pogledom, ki ni gledal nikam. Na steni je visela podoba, ki je kazala dvoje mladih, napovedanih ljubljenih. Ijudi, kako se poljubljajo pod koščatim drevesom: naokoli se pasejo ovce, spodaj se blešči srebeni studenec, vso pozdravljajo pa obseva milo večerno solnce. Milanu se je zdela tista podoba zelo neumna.

Zvezir mu je prinesla čaj gospa sama. Sedel je za mizo ob pričnani svetlik, gledal je v knjigo, bral ni. Prišla je tisto, kakor kradoma, duri je samo priprala za seboj.

"Močan je... sama sem ga skuhal!"

Ko je postavila skodelico preden, se je ponevedoma in lečnik, se je zameknila v steno s tistim trdim, murnim pogledom, ki ni gledal nikam. V desnici je nosila polno skodelico, siroki njene gole, bele lakti, vroče in zasmotljive. Začutil je, da mu je koža na licu vsa otrplja, da so mu ustna razkopana in da mu je jezik težak od žeje. Gospa je šla, kakor je bila prišla, tisto in kradoma.

Iz skodelice se je vil močan, omamljiv duh, ki je božal in objemal dušo, kakor z golimi vrcimi rokami. Se opoznejši vonj je bil, nego tam daleč... nekoc tam, kjer so cveteli rože in tuberoze in kjer so po hotne lilije spenjale proti nebnu hrepenjenju. Pristavil je skodelico k ustnom, ogenj mu je pruhnil v lica.

"Dala mi je strupa, coperica... tistega, ki sreca omamlije!" se je nasmehnili. Nato je srebal miže, v naglici, kratkih pozirkih; kri mu je kipela, udarila je razpaljena v glavo in v misli. Dzelo pa se mu je, da ne misli on sam, temveč da sedj poleg njega drug, starejši človek, ki sreblec, mežika s kalnimi očmi ter se nasmihnil zupnikom z debelimi, mokrimi ustnicami.

"Ze vrem, zakaj je rekel, da naj ne pijem čaja zvezir! Pa si prišel prepozno, bratec, s svojo modrostjo... Tudi ti si vedla, gospa razgaljena, zakaj si mi prinesla čaja; pa tudi si prišel prepozno... Kaj bi mi razdelil ta prijetni čaj? Vse je že bilo, se je zdavnaj že zgodilo, je že bajka za otroke! Tam na vrtu je zakopano, med lilijsami in koprivami, na križu Da je napisana debela kvanta!"

se komaj spoznal.

Umival in oblačil se je brez suma ter je ves čas prisluškoval strahoma, če se ne glasne pritajeni koraki v sosednjem izbi. Samo na tiste mehke, mačje, žametne korake je misil, ne nano.

Odprl je duri plaho, počasi-bal se je, da bi zaškrpale. S sklonjeno glavo in pritajeno sapo, po prstih, z nemim korakom se je plazil po stopnjicah. Ko je stopil v siroko, svetlo vežo, je razmahnil roke, nagnil glavo daleč nazaj ter zaspel iz globocine, očiščen, osvobojen; hladen zrak, svež v blagošči, kakor nalači nje-mu samemu poslan iz gozdov, mu je pobozal lica. Ljubec, tolazeč v oči, vse trudne, se mu je dobrotno in, pozdravlja zasmehjal čisti sjaj spomladanskega sonca.

Vsekar je videl in srečal, je bilo kakor prerojen, veselo, prazniško, brez greha; cesta hiše, cvetoci kostanj v dreverdu, pesterne z belo pregrnjene vozički, mlađi, zaljubljeni pari, starci, ki so se mežikajo sočnili na klopehi. Stopal je utruš proti smrekovemu gozdču nad mestom; klonil je glavo, ni se oziral.

"Kakor da so bili nalači, meni v zasmehi, zažgali ta zaljubljeni spomladanski kres!" Občutek dušeča, gluhe osamelosti mi je stiskal srce. Z vsemi svojimi mislimi, in z vsem svojim nehtanjem je bil kakor odkušen od drugega sveta: "kakor žival med ljudmi", je rekel sam; hodi med njimi, vidi jih razume njih jezik, a sam je nem in nepoznan: "kakor živ na mrtvaškem odru," je rekel; vidi pogrebce in jih sliši, a sam ne more izgovoriti, ne se geniti. Zunaj

milice je bila samo še na vročih ustnicah, prazna in brezglasnata. Legel je v posteljo, del se čez glavo ter zaspal s skeččimi očmi, težko sopče. Ko se je vzdrmal, je odma-hnil siloma z obema rokama, kakor da odgrinja črn zastor, ki ga duši prav do ust; tako gnušne so bile sanje. Prikazalo se je vse se enkrat, kakor je bilo zdajnej, tam med lilijsami pohotnicami. Ali vse je bilo zdaj jasno, čisto, razločno, od prednjega, nasilnega solanca obžarjen. Smeljajoči se, razgaljeni pogledi, ki sledijo brez sramu v tisto strahotno, poslednjem poželjenju; napete, mokre ustnice; bele, diseče, vabče roke, ki bi jih človek poljubil ter plijunil nanje in jih še po-jubil.

Ležal je mirno; težak obroč mu je tiščal na potno čelo. Zarnek na steni je oznanjal, da je zunaj svetlo jutro. Potrkal je na duri; potrka-lo tako narahl, plaho in obzirno, kakor da si je misil tisti, ki je stal zunaj pred durmi in trkal: "Da bi vsaj ne cul!" Tudi Milan sam je prosil ves v omoticu: "Da bi vsaj ne cul!" In je povabil šepetajoč, komaj z mislio: "Naprej!" Čisto tisto so se odprle duri, se srce bi jih bilo komaj slišalo. Milan se ni ganil, ni okrenil glave, toda videl je vse. Gospa ob stopila na prag. Oblečena je bila v belo haljo, našito s svilenimi rdečimi ciklamini; tiste halje Milan prej še nikoli ni bil videl. Imela je tudi beložametne solnčke, iznad njih pa so se bleščale gole noge, sijajno bele kakor kamen. V desnici je nosila polno skodelico, siroki njene gole, bele lakti, vroče in zasmotljive. Začutil je, da je z obema rokama krog pasu, čaj se je razil po odeji, skodelica se je žvenkataje zdrobila na tleh.

"Gospa! Gospa! Gospa!" Prošnja, strah, sram, čista otroška ljubezen in vroče živalsko poželenje, vse je bilo v tem hripavem, silom iz grla iztisnjem krik.

Ona se ga je oklenila z golima, topilima rokama mirno in mehko; se njen poljub je bil ves materinski.

Ko je šla, ni gledal za njo; trdno je bil zatisnil oči ter se obrnil k steni. Ali kopaj je zaprla duri, je planil kviski ter vrgel odoj raz sebe. Dzelo se mu je, da je treba takoj, brez odloga nekaj storiti, nekaj nujnega in važnega. Da je treba hitro ukreneti, kam drži zdaj pot in katera da je prava. Kajti vse, kar je bilo, je nehalo za vselej, se je zdrobilo kakor skodelico na tleh. Pred njim je bil ves drug svet; še tisti ni bil, ki si ga je bil v vročih sanjah trepetajoč poželel: in on sam je bil ves drugi, še v ogledu bi-

preveva pomlad; ne propeva njemu, solace ne sije, gozd ne šumi v njegovo samoto.

Vračal se je v mesto nepotovan, ves potr in truden. "Ostamočen kakor grčenik, ki je bil pogledal otroku v oči."

Vso pot ni pomisil niti za trenotek nano, tudi na stopnjicah ne. Šele ko je stopil v izbo, je planil nanj spomin v vsej svoji golosti in ogabnosti. Težek duh po gnibobi je bil v izbi, je prepajal v skruni vse, postopeč preprogo na tleh, prti na mizi; celo podobe, ki so vsele na stenah, gorske pokrajine s pisano našemljenimi planšaricami, so bile kakor obizane in opijuvane.

V kotu blizu duri je stala zofa, na kateri še nikoli ni sedel; postavili so jo bili nekoč tja "zaradi lepšega" in pa zato, ker drugje ni bilo prostora. Legel je nano.

"Konec je treba napraviti vsemu; saj je še čas! Prav

ob tej uri je morda zadnji čas... Ali kako bi končal, da kam bi se napotil? Kamor-koli pojdem, to moje razgajeno, obrizgano srce pojde z menom."

In vse, kar je misil in rekel, je komaj občutila njegova duša; bežne pene nad črinim, tihim jezerom bridkosti.

Potrka je trdo na duri. Milan je vstal počasi z zofe, kakor da bi bilo treba na dolgo in pusto pot.

"Tako bom gledal, kakor

"M...da! Saj ste se res ma-ljiva in ogromna v svoji stra-

ni je sam nasmehnil svoji besed-

Koristen je mal lisprahod-

da! Ali povedati hi bilo treba, mladi prijatelj, povedati bi bilo treba... da!"

Tisti zabuhli, reči, mladi kasti obraz se je gnusil. Milan tako močno, da ga je spretel mraz po licu; in še bolj se mu je gnusil tisti skizasti, cmokavi glas.

"Kakor da mu ležejo poti iz ust!" je pomisil. In namdoma ga je obšla še druga misel, čisto nova, nerazumljiva in ogromna v svoji stra-

ni hotila, da je gnatil tisti hotil.

Prince Albert se pla-čuje po zaslugi.

Da je naše mnenje, da imajo kadilci raje kako-vost, nego premije ali kupone, pravilno dokazuje navdušenje, s katerim so Prince Albert tobak v pipi ali cigaret spredeli po vsem civiliziranem svetu! Premij ali kuponov se ni še ponujalo, da bi se upeljalo to kajenje!

Ne vladne in ne državne prepovedi glede rabe premij ali kuponov ne morejo na noben način škodovati prodaji Prince Albert!

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

Na drugi strani Prince Albert zavaja je čisti "Process patentiran 20. julija 1907".

Je tobak izbrane kakovosti — in izdelan popolnoma po patentiranem procesu, ki odstrani grizenje in pečenje! Vzelo je tri leta in celo premoženje, da se je dosegel ta proces, tako da more danes vsak mož, ki želi kaditi pipi ali zvito cigareteto, storiti, ne da bi se moral kesati, ne oziroma je na to, kako nežen je njegov jezik ali globo!

Tvoje pričevanje in zadovoljnost sta dokaz, da je kakovost bolj zahojena kot pa kuponi in premije.

VI.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY

Winston-Salem, N. C.

Prince Albert se kupi povsed v vrednih vredčebah po 5c, v redkih skupinah po 10c. Naši prodajalci in distributerji vsebujejo vse vrste zdravil, kozmetičnih kosmetičnih izdelkov in vredne gole zaprte.

ZADNJA PRILIKĀ.

Vsa zaloga vsega zimskega blaga mora biti razprodana ne gledejoč na zgubo ali dobiček in to v najkrajšem času. Vse ženske in otročje suknje, obleke z žeketom -suits- in princes obleke dobite sedaj po polovični ceni.

Ženske suknje obleke z žeketom in princes obleke:

poprij \$9.00 sedaj	\$4.50
poprij \$12.00 sedaj	\$6.00
poprij \$15.00 sedaj	\$7.50
poprij \$18.00 sedaj	\$9.00
poprij \$25.00 sedaj	\$12.50
poprij \$30.00 sedaj	\$15.00
poprij \$35.00 sedaj	\$17.50

Vse otročje suknje:

poprij \$3.50 sedaj	\$1.75
poprij \$5.00 sedaj	\$2.50
poprij \$6.00 sedaj	\$3.00
poprij \$8.00 sedaj	\$4.00
poprij \$10.00 sedaj	\$5.00
poprij \$12.00 sedaj	\$6.00

Vse ženske in otročje mačke in mufi (furs)

poprij \$2.00 sedaj	\$1.00
poprij \$3.00 sedaj	\$1.50
poprij \$4.00 sedaj	\$2.00
poprij \$6.00 sedaj	\$3.00
poprij \$8.00 sedaj	\$4.00
poprij \$10.00 sedaj	\$5.00
poprij \$15.00 sedaj	\$7.50
poprij \$20.00 sedaj	\$10.00
poprij \$30.00 sedaj	\$15.00

Vsi ženski in moški čisto volneni svedri vredni \$8. do \$10 sedaj

Vse ženske vrhnje hikle fino izdelane iz najboljšega blaga dobite sedaj po skrajno znižanih cenah.

Za neveste:

Vse najfinje poročne obleke dobite pri tej priliki po skrajno znižanih cenah.